

תקוּן שְׁשִׁים וְתִשְׁעָה

ליל י"ד בניסן

פֶּתַח הַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי,
בְּיָדַי עֲלִיד פְּתוּב: יְהִי כְבוֹד יְהוָה
לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו (תהלים
קד, לא). שְׁחַרֵּי אֵין שְׂמֻחָה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵלָּא בְּזִמְן שֵׁישׁ צְדִיקִים בְּעוֹלָם
שְׂמֻתְקָנִים אֵת הַשְּׂכִינָה. שְׁעַל הַשְּׂכִינָה
נֹאמַר: אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וְכַבֹּדִי לְאַחַר
לֹא אֶתָּן (ישעיה מ"ח). שְׁמִי - זֶה
הַשְּׂכִינָה,³²⁹ מִצַּד שֶׁל הַפְּנִימִיּוֹת,
שְׁנֵדְבֻקָת בּוּ בְּמִלְךָ וְלֹא נִפְרְדַת. וְעַלֶּיהָ
[נֹאמַר]: יְהוָה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד (זכריה
יד, ט). אֲבָל מִצַּד שְׂמֻתְפִשְׁמֵת לְמַפְּהָ,
בְּאוֹתָם עוֹלָמוֹת שְׁלֵה, נֹאמַר עַלֶּיהָ:
וְכַבֹּדִי לְאַחַר לֹא אֶתָּן. שְׁמִי שְׂמֻכְבֵּד אֵת
הַשְּׂכִינָה, וְזֶה הַכְּבוֹד שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא.³³⁰ וְכִי שְׁנֻחַג בְּהָ [מַעֲשֵׂה] קְלוּן,
מִרְאָה קְלוּן בְּמִלְךָ. וְסוּד הַדְּבָר: עֲרוֹת
אֲשֶׁת אֲבִיד לֹא תִגְלַה [עֲרוֹת אֲבִיד הוּא]
(ויקרא יח, ח). שְׁהַשְּׂכִינָה הִיא אֲשֶׁת אָב
בְּגִלוֹת,³³¹ [כְּמוֹ] שְׁנֹאמַר עַלֶּיהָ: וְרֵאִית
בְּשִׁבְיָה אֲשֶׁת יַפֶּת תֹּאֵר (דְּבָרִים כ"א, יא).
שְׂאָף עַל פִּי שְׁהִיא בְּגִלוֹת, הִיא אֲשֶׁה
שְׁלוֹ וְדַאי. [וְהַשְּׂכִינָה] הִיא: אֲשֶׁת חֵיל
עֲמֻרַת בְּעֻלָּה³³² (מְשָׁלִי יב, ד). וְנֹאמַר

פֶּתַח רְעִיָא מְהִימָנָא וְאָמַר, ר' ר' וְדַאי
בְּךָ פְּתִיב יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם יִשְׁמַח ה'
בְּמַעֲשָׂיו (תהלים קד לא). דְּהָא לִית
חֲדוּתָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵלָּא בְּזִמְנָא
דְּאִית צְדִיקָנָא בְּעֻלָּמָא דְּמִתְקַנִּין לֵה
לְשְׂכִינְתָּא. דְּשְׂכִינְתָּא אֶתְמַר בְּהָ אֲנִי ה'
הוּא שְׁמִי וְכַבֹּדִי לְאַחַר לֹא אֶתָּן (ישעיה
מ"ח). שְׁמִי דָּא שְׂכִינְתָּא מְסֻטְרָא דְּלָגוּ,
דְּאֶתְדְּבֻקָת בְּהָ בְּמִלְכָּא וְלֹא אֶתְפְּרֶשֶׁת.
וְבֵה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד (זכריה יד ט).
אֲבָל מְסֻטְרָא דְּאֶתְפֶּשֶׁט לְתַתָּא בְּאֲנוּן
עַלְמִין דִּילֵהָ, אֶתְמַר בְּהָ וְכַבֹּדִי לְאַחַר לֹא
אֶתָּן. דְּמֵאן דְּמְכַבֵּד לֵה לְשְׂכִינְתָּא דָּא
אִיהוּ יְקָרָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְמֵאן
דְּנֻחַג בְּהָ קְלָנָא אֲחֻזִי קְלָנָא בְּמִלְכָּא.
וְרִזָּא דְּמִלְּהָ עֲרוֹת אֲשֶׁת אֲבִיד לֹא תִגְלַה
(ויקרא יח ח). דְּשְׂכִינְתָּא אִיהִי אֲשֶׁת אָב
בְּגִלוֹתָא דְּאֶתְמַר בְּהָ וְרֵאִית בְּשִׁבְיָה אֲשֶׁת
יַפֶּת תֹּאֵר (דְּבָרִים כ"א יא). דְּאָף עַל גַּב
דְּאִיהִי בְּגִלוֹתָא, אֲשֶׁה דִּילֵהָ אִיהִי וְדַאי.
וְאִיהִי אֲשֶׁת חֵיל עֲטֻרַת בְּעֻלָּה (מְשָׁלִי יב

329. ע'י ת"ז תי' כא, ס, ע"א.

330. השכינה היא הכבוד, ראה לעיל תי' ג, סוף התיקון; תחילת תיקון מז; תי' נד: "מראה תשיעאה... הוא מראה דמות כבוד ה' - דא שכנתא", ראה שם מקורות.

331. ע'י זהר אחרי מות ח"ג, עה, ע"א.

332. ע'י ת"ז תי' י, כד, ע"ב.

לְגִבִּיָּה: כִּפְדֵּךְ אֶת אֲבִיךָ [וְאֵת אִמְךָ] (שְׁמוֹת כ"ב). וְמוֹ שְׁמִכְבֵּד אוֹתָהּ, נֹאמֵר בּוֹ: כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד (שְׁמוּאֵל א' ב,ל). שְׁחֲרֵי כָּאֵן [בְּמַלְכוּת - הַשְּׂכִינָה] מִתְדַבְּקִים אֱלֹהֵי שְׁלֹמֹה וְדָאִי, שְׁמִכְבֵּד יוֹצֵאִים [כָּל הַנְּפֻרְדִּים].³³³ וְמוֹ שְׁלֹא מְכַבֵּד אוֹתָהּ, נֹאמֵר בּוֹ: וּבְזֵי יִקְלוּ (שָׁם שָׁם,שָׁם) כִּדֵּי לְהַמְשִׁיךְ מִיּוֹן בְּמִינוֹ.

וְאִזּוֹ: יִגְמַר נָא רַע רְשָׁעִים (תְּהִלִּים ז' י), וְנִדְחִים לְכַחוּץ לְעִבְרָה צַד הַטְּמֵאָה. [וְזֶה מַה שְּׁכַתּוּב: הֵן כָּל אֱלֹהֵי יִפְעַל אֵל פְּעֻמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר (אִיּוֹב ל"ג,כט).³³⁴ שְׁחֲשִׁיבָהּ הִיא גְּלָגַל וְחֻזְרֵת לְכָל עֵבֶר, לְיִמִּין לְשִׁמְאֵל וְלְאַמְצַע, שְׁהֵם [כְּנֶגֶד] שְׁלֹשָׁה אַבוֹת.³³⁵ וּבְפֶעֶם רֵאשׁוֹנָה שְׁפָן אָדָם בָּא לְעוֹלָם, הוּא עוֹמֵד בְּמִדְרַגְתּוֹ. וְאִם לֹא תִקַּן, מְחֻזְרִים אוֹתוֹ [בְּגִלְגָּל בְּכַחֲנִית] חֶסֶד - [יְמִין]. וְאִם לֹא תִקַּן, מְחֻזְרִים אוֹתוֹ בְּגִבּוֹרָה - [שְׁמֹאל]. וְזֶה סוּד: פְּעֻמִּים [חֶסֶד וְגִבּוֹרָה]. וְאִם גַּם בְּשֵׁתִים אֵלּוּ לֹא עָלָה [לְהַתְקִין], עוֹד שׁוֹתֵלִים אוֹתוֹ בְּשִׁלְשִׁית, שְׁהִיא [כְּנֶגֶד] יַעֲקֹב, נִבְחָר שְׁבָאבוֹת, שְׁמִטָּתוֹ שְׁלֹמֹה,³³⁶ וְזֶה: שְׁלוֹשׁ [עִם גָּבֵר]. כִּיּוֹן שְׁלֹא הַשְּׁלִים [תְּקוּנוֹ], אִזּוֹ: וּבְזֵי יִקְלוּ (שְׁמוּאֵל שָׁם,שָׁם). [וְזֶהוּ מַה שְּׁכַתּוּב: וְעַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ (עֲמוֹס א' ג), שְׁחֲרֵי

ד). וְאִתְּמַר בַּהּ כִּפְדֵּךְ אֶת אֲבִיךָ וְכוּ' (שְׁמוֹת כ"ב). וּמֵאֵן דְּמְכַבֵּד לָהּ אִתְּמַר בַּהּ כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד (שְׁמוּאֵל א' ב,ל). דְּהָא הָכָא מִתְדַבְּקוֹן אֲנוּן דְּלִתְתָּא וְדָאִי, דְּמִהָכָא נִפְקִין. וּמֵאֵן דְּלֹא מְכַבֵּד לָהּ אִתְּמַר בַּהּ וּבְזֵי יִקְלוּ, לְאִתְּמַשְׁכָּא זִינָא בְּתַר זִינָה.

כִּדִּין יִגְמַר נָא רַע רְשָׁעִים (תְּהִלִּים ז' י) וְאִתְּדַחֲוִין לְכַר לְגִבִּי סִטְרֵי מְסֻאָבוּתָא. וְהֵן כָּל אֱלֹהֵי יִפְעַל אֵל פְּעֻמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר (אִיּוֹב ל"ג,כט). דְּשְׂכִינְתָּא אִיהִי גְּלָגַל, וְאִתְּהַדְרַת לְכָל סִטְרֵי לְיִמִּינָא שְׁמֵאֵלָא וְאַמְצַעִיתָא, דְּאֲנוּן תְּלַת אַבְהֵן. וּבְזִמְנָא קְדָמָא דְּכ"ג אֲתִי בְּעֵלְמָא, בְּדִרְגָּה קָאִים. וְאִי לֹא אִתְּתַקֵּן אֲהֵדֵר לָהּ בְּחֶסֶד. וְאִי לֹא אִתְּתַקֵּן אֲהֵדֵר בְּגִבּוֹרָה. וְרָזָא דְּא פְּעֻמִּים. וְאִי בְּתַרִּין אֵלּוּ לֹא סְלִיק, תּוֹ שְׁתוּל לָהּ בְּתִלְיָתָא דְּאִיהִי יַעֲקֹב בְּחִיר שְׁבָאבוֹת דְּעֶרְסָה שְׁלִים, וְדָא שְׁלוֹשׁ. כִּיּוֹן דְּלֹא אֲשְׁתֵּלִים, כִּדִּין וּבְזֵי יִקְלוּ. וְעַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ (עֲמוֹס א' ג)

333. על הנפרדים שיוצאים מהשכינה עי' קל"ח פתח קלו, עמ' שעג; אדיר במרום ח"ב עמ' לט, נה; סוד המרכבה, גזי רמח"ל עמ' רנט-רס, ועוד.

334. עי' ת"ז תי' ל"ב ע"ו ע"ג, וזה ענין הגלגולים שיכולה להתגלגל הנשמה אחר הפעם הראשונה עוד שלש פעמים, עי' שער הגלגולים הקדמה. שער פח"ד, עמ' רנ"ג, סי' קכ"ג.

335. עי' פירוש סבא דמשפטים, גזי רמח"ל עמ' ערב.

336. עי' זחר סוף ח"ב רעו, ע"א, סי' ז'; שיר השירים רבה, פ"ג, פ"ד; ילקוט שמעוני ויקרא פכ"ו, סי' תרעה.

כִּיּוֹן שְׁלֵא רָצָה לְהַתְדַבֵּק בָּהּ בְּשִׁכְנֵיהָ
בְּשׁוּם צַד [מְשַׁלֵּשׁ אֶפְשָׁרוּיּוֹת אֵלֶּה],
נְדָחָה לְבַחוּץ לְצַד הַטְּמָאָה.

ועוד, השכינה היא כבוד אלהים,³³⁷
[כְּמוֹ] שְׁפָתוֹב לְגִבְיָהּ: כְּבוֹד אֱלֹהִים
הַסֵּתֵר דְּבַר (מְשַׁלֵּי כה,ג). וְכַבּוֹד הוּא
[כְּמִנְיֵן] ל"ב. כְּבוֹד אֱלֹהִים - אֵלּוּ ל"ב
[שְׁלֵשִׁים וּשְׁתַּיִם] אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית.³³⁸ שְׁנַאֲמַר עָלָיו [עַל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית]: אֵין דּוֹרְשִׁים בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים (חֲגִיגָה יא,ב) בְּזִמְן
הַגְּלוּת,³³⁹ שְׁנַאֲמַר עָלָיו: וְנִרְגַן מִפְּרִיד
אֵלוֹף (מְשַׁלֵּי טו,כח),³⁴⁰ אִזְ הַצֶּרֶד [בְּזִמְן
הַגְּלוּת] לְהַסְתִּיר דְּבַר. שְׁנַאֲמַר עָלֶיהָ
[עַל הַשְּׁכִינָה]: אֵל תְּרַאוּנִי (שִׁיר א,ו).
וְזֶה, לְמִי שֶׁהַשְּׁתַּדְּל בַּתּוֹרָה שְׁלֵא לְשִׁמְהָ.
אֲבָל מִי שֶׁהַשְּׁתַּדְּל [בַּתּוֹרָה] לְשִׁמְהָ,
גֹּרֵם לְמִלְכָּד לְהַסְתִּיר אוֹתָהּ בְּכַנְפָיו.³⁴¹
וְאִז: [כְּבוֹד אֱלֹהִים] הַסֵּתֵר דְּבַר, וְדַאי.
אֲבָל [מַעֲשֵׂה] מְרַפְּבָה הוּא יוֹתֵר
[חֲמוּר], שְׁמַעֲשֵׂה מְרַפְּבָה [עוֹמֵד]
לְמַעַלָּה, וְנַאֲמַר בּוֹ:³⁴² וְלֹא בְּמְרַפְּבָה
בְּיַחֲדִי, אֵלֶּא אִם פֶּן הוּא חָכֵם וּמְבִין
מִדַּעְתּוֹ (חֲגִיגָה שָׁם, שָׁם). וּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית הוּא [עוֹמֵד] לְמַטָּה, שְׁעַל יָדוֹ
נִבְרָא הָעוֹלָם. [אוֹלָם] אֵתָּה [רַבִּינוּ

דְּהָא כִּיּוֹן דְּלֹא בָּעָא לְאַתְדַבְּקָא בָּהּ
בְּשִׁכְנֵיהָ בְּשׁוּם סְטָרָא אַתְדַּחֵי לְבַר
לְסֵטֵר מְסֻאָבָא.

ועוד שכינתא איהי כבוד אלהים, דכתיב
בה כבוד אלהים הסתר דבר (משלי כה
ב). וכבוד איהו ל"ב. כבוד אלהים אלין
ל"ב אלהים דמעשה בראשית, דאתמר
בה (חגיגה יא): אין דורשין במעשה
בראשית בשנים, בזמנא דגלותא,
דאתמר בה ונרגן מפריד אלוף (שם טז
כח) כדין אצטריך להסתיר דבר. דאתמר
בה אל תראוני (שיר א ו). ודא מאן
דאשתדל באורייתא שלא לשמה. אבל
מאן דאשתדל לשמה, גרים למלכא
לאסתרא לה בגדפהא, כדין הסתר דבר
ודאי. אבל מרפבה יתיר איהו. דמרפבה
לעלא, ואתמר בה ולא במרפבה ביחיד
אלא א"כ הוא חכם ומבין מדעתו
(חגיגה שם). ומעשה בראשית לתתא
איהו, דבה אתברי עלמא. ואתא כלא

337. עי' זהר בראשית ח"א כ"ה ע"א, עין לעיל הערה 330.

338. זהר נשא, קכב, ע"ב; זהר פנחס רטז ע"ב, ועוד; ע' פרדס להרמ"ק שער יב, פ"ב; ת"ז חדש לח, ע"א.

339. בהקדמת ת"ז טו, ע"א.

340. עי' זהר ויקרא ח"ג טז, ע"ב.

341. עי' זהר וירא ח"א, קטז, ע"ב.

342. בזהר פנחס ח"ג רכ"ג ע"ב ובחגיגה שם.

הַרְמַח"ל], לָד, גְּתוֹן לְגִלּוֹת הַכֹּל [מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וּמַעֲשֵׂה מִרְפְּכָה] לְכָל יִשְׂרָאֵל, שְׂתִתְקַנּוּ תִקּוֹן שְׁלֹם.³⁴³

אֲתִיּהִיב לָךְ לְגִלְאָה לְכֻלְהוּ יִשְׂרָאֵל לְאַתְתְּקַנָּא תִקּוֹנָא שְׁלִים.

פְּתַח וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי, וְדַאי הַרְבַּה תִּקּוּנִים עֲלִיּוּנִים גְּתוֹנִים בְּזוּהַר הַזְּהַר הַקְּדוּשׁ שְׁלָךְ. [כְּמוֹ] שְׁכַתּוּב: וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזוּהַר הַרְקִיעַ (דְּנִיָּאל יבג). שְׁהִרִי בְּזִמְן הַגְּלוּת כְּתוּב: גְּלַתְהָ יְהוּדָה מֵעֵנִי וְגו' (אִיכָה אג). כְּאֵן יֵשׁ סוּד, דְּדוּד הוּא [כְּנֻגַד אוֹת] ד' מִיהוּד"ה.³⁴⁴ שְׁכַתְחֵלְהָ [הַמְלֻכוֹת] הֵיחָה גְּעֻלְמַת שְׁם [בִּיהוּ"ח],³⁴⁵ וְכִיּוֹן שְׁתִּקְנָה בְּמִדְרַגּוֹתֶיהָ כְּרֵאִוִי, יֵצֵאָה וְנִמְלָה שְׁלִמּוֹן. כִּיּוֹן [שְׂיִשְׂרָאֵל] חֲטָאוּ בְּזִמְן רַחֲבֵעַם, אָמְרוּ: (אִין) [מַה] לָנוּ חֵלֶק בְּדוּד (מְלָכִים א' יבטו). וְאֵן חוּרָה הַד' לְאַחוּר, בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה מִדְרַגּוֹת, כְּמוֹנֵן דְּו"ד. וְאֵן חוּרָה וְעַמְדָה בְּהַעֲלָם בְּשִׁרְשָׁה, וְזוּהַ יְהוּדָה. אֵז: גְּלַתְהָ יְהוּדָה. וְעַם כָּל זֶה: לֹא יִסוּר שְׁכַט מִיהוּדָה (בְּרֵאשִׁית ממי) - זֵו הַד' שְׁנַעֲלַמַת שְׁם. וּמַחֲקַק מִבִּין רַגְלִיו (שְׁם שְׁם, שְׁאָף עַל פִּי שְׁהִיא עוֹמְדַת בְּהַעֲלָם, הִרִי תְּמִיד יוֹדְמָן אַחַד שְׂיִכּוּל לְהִיּוֹת מְשִׁיחַ בְּן דוּד, וְדַאי.³⁴⁶

פְּתַח וְאָמַר, ר' ר' וְדַאי כְּמָה תִּקּוּנִין עֲלֵאִין מִתְתְּקַנֵּן בְּהֵאִי זְהַר קְדִישָׁא דִילָךְ. דְּכַתִּיב וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזוּהַר הַרְקִיעַ. דְּהָא בְּזִמְנָא דְּגִלּוֹתָא כְּתִיב (אִיכָה א ג). גְּלַתְהָ יְהוּדָה מֵעֵנִי וכו'. הָכָא רְזָא, דְּדוּד אִיהוּ ד' מִיהוּדָה. דְּבְקְדָמִיתָא תְּפָן הַת טְמִירָא. וְכִיּוֹן דְּאַתְתְּקַנַת בְּדַרְגָּהָא בְּדָקָא יָאוּת, נְפָקַת וְנִטְלַת שְׁלִטְנוּ. כִּיּוֹן דְּחִבּוּ בְּזִמְנָא דְּרַחֲבֵעַם אֲתָמַר (אִין) [מַה] לָנוּ חֵלֶק בְּדוּד (מְלָכִים א יב טז). כְּדִין אֲתַהֲדַרַת ד' לְאַחוּרָא בִּי"ד דְּרַגִּין כְּחֻשְׁבֵּן דוּד. כְּדִין תְּבַת וְקִימַת טְמִירָא בְּשִׁרְשָׁא וְדָא יְהוּדָה, כְּדִין גְּלַתְהָ יְהוּדָה. וְעַם כָּל דָּא לֹא יִסוּר שְׁכַט מִיהוּדָה, דָּא ד' דְּאַטְמִירַת תְּפָן. וּמַחֲקַק מִבִּין רַגְלִיו, דְּאָף עַל גַּב דְּבְטְמִירוּ קִימַת, הָא תְּדִיר אֲזִדְמָן חַד דְּיִכְיִל לְמַהְיִי מְשִׁיחַ בְּן דוּד וְדַאי.

343. ידוע לכל בר בי רב בתורת הרמח"ל שתורת רבינו היא סובבת על ההנהגה, ועל תכליתה: היחוד. מעשה מרכבה, פירוש, הרכבת המאורות כדי להנהיג העולם, דהיינו שסוד המרכבה אצל הרמח"ל הוא סוד ההנהגה, איך הקב"ה מנהיג את עולמו וכו', עי' קל"ח פתח ד, עמ' נד, פתח נז, עמ' ריג; פתח ז, עמ' כג, ואם כן צפיית המרכבה פירושו ידיעת ההנהגה. נמצאת למד שהרמח"ל גילה ע"י תורתו כל מה שבר אנוש יכול להשיג במרכבה, דהיינו ידיעת ההנהגה בפרוטרוט.

344. עי' זחר לך לך ח"א, פט, ע"ב.

345. עי' לעיל התחלת תי' ח.

346. עי' גם ת"ז מזהר חדש קנ, ע"א.

כא וראה, גלתה יהודה מעני (איכה שם, שם) [מעני] - מחפרון של האור. ומרב עבודה (שם שם, שם), שהרי כמה שעברו ישראל, כביכול, את השכינה תחת הסטרא אחרא בגלל חטאייהם, עד [שהשכינה] לא יוכלה כבר לסבל. וזה סוד: גלאיתי נשא (ישעיה א, יד). ומרב עבודה, ודאי. היא ישבה בגוים (איכה שם, שם) - היא [עומדת] בהסתה, [כמו] שכתוב: אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א, ו). כל רדפיה (וגו') [השיגוה בין המצרים] (איכה שם, שם), בזמן שהיא יוצאת לחוץ והולכת בין המצרים, כאן וכאן, בתוך שרי העמים. שהרי בזמן שהיא הולכת תחת שר אחד [של אמות העולם] הוא שולט עליה, וכך כלם.³⁴⁷

אבל לעתיד לבוא: ויצא חטר מגזע ישי (ישעיה יא, א), מגזע דוד לא נאמר (היות שהוא מסתתר ביהודה), אלא ישי. וזה סוד: יהודה, ד' יוצאת משם להתגלות כבתחלה, ונצר משרשיו [יפרה] (שם שם, שם), זה [מה שכתוב]: מחקק מבין רגליו (בראשית מט, י). יפרה ודאי, לעלות במדרגתיו, [כמו] שכתוב עליו: ירום ונשא וגו' [וגבה מאד] (ישעיה נב, ג).³⁴⁸ ועכשו גזה חוהר שלד, אתה מאיר למשיח בן דוד שעומד בחשד, הוא ורבים אחרים, שנאמר עליהם: העם

תא חזי גלתה יהודה מעני, מגרעונא דנהירו. ומרב עבודה, דהא כמה שעבדו לה ישראל בחוביהון לשכינתא כביכול תחות סטרא אחרא, עד דלא אצטרין למסבל. ורזא דא גלאיתי נשא (ישעיה א יד). ומרב עבודה ודאי. היא ישבה בגוים, היא בטמירו, דכתיב אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א ו). כל רדפיה וכו', בזמנא דנפקת לבר ואזלת בין מצרים הקא והקא גו רבכבי עמין. דהא בזמנא דאזלת תחות שרא חד, אתתקף עליה, והכי פלהו.

אבל לזמנא דאתי (ישעיה יא א) ויצא חטר מגזע ישי, מגזע דוד לא כתיב, אלא ישי. ורזא דא יהודה, ד' נפקת מתמן לאתגלאה כבדמיתא. ונצר משרשיו, דא מחקק מבין רגליו. יפרה ודאי, לאסתלקא בדרגוי, דכתיב בה ירום ונשא וכו' (שם נב יג). והשתא בהאי זהר דילך אתה נהיר לה למשיח בן דוד דקאים בחשוכא, איהו וכמה אחרנין, דאתמר בהו העם ההלכים

347. ועל גם זה שמות ח"ב, טז, ע"ב.

348. עי' קה"צ, גנזי רמח"ל, עמ' קלד.

ההלכים בחשך (גוי) [ראו אור גדול]³⁴⁹ (שם טא). ועכשיו [האור] מאיר להם מעט מעט. ואחר כך תאיר לו בכל. ואז יעמדו שני המשיחים בחבור אחד, [כמו] שפתוב: והיו לאחדים בידך [יחזקאל לו יז], יד החזקה. שזה כמו צדיק [יסוד - מב"י - רמח"ל] שמאיר לנבקה שלו [מלכות - מב"ד], כך הוא ודאי. הכל נמצא נוטל ממנו [מצדיק], והשכינה עושה הכל. והיא יושבת בימין, כמו שפתוב: נצבה שגל לימינך (תהלים מה י). [והמלכות - השכינה] הולכת בראש, [כמו] שפתוב: אשת חיל עמרת בעלה [משלי יבד], שהרי היא הכבוד של בעלה. ונאמר: מי בראש? בן ישי בראש (סנהדרין קב, טע"א). ובגלל שגם ירבעם את הפרוד [בין יסוד למלכות], אמר: אני רוצה [שתהיה המלכות בראש בכחינת עמרת בעלה]. אבל לעתיד לבוא: וסרה קנאת אפרים וגו' [וצררי יהודה ופרתו, אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא יצר את אפרים] (ישעיה יא, ג). שהרי [שני המשיחין] באהבה ובחביבות יתחברו, והשכינה [תהיה] בסוד של תפארת [דהיינו מעל היסוד], ולפיכך הצדיק [היסוד, משיח בן יוסף] יכבדה ביותר. שהרי כך צריך תמיד, לכבד את אשתו.

בחשך וכו' (שם ט א). והשתא מתנהיר להוא זעיר זעיר. לבתר תנהיר לה בכלא. ובדין יקומון תרין משיחין בחבורא חד, דכתיב והיו לאחדים ביחד (יחזקאל לו יז) יד החזקה. דהא כהאי צדיק דנהיר לנבקה, הכי איהו ודאי. לאשתפחא פלא נטיל מנה ושכינתא עבדת פלא. ואיהי תבת לימינא דכתיב נצבה שגל לימינך (תהלים מה י). ואזלת בקדמיתא, דכתיב אשת חיל עמרת בעלה (משלי יב ד) דהא יקרא דבעלה איהי. ואתמר מי בראש בן ישי בראש (סנהדרין קב). דבגין דפרודא גרים ירבעם, אמר לא בעינא. אבל לזמנא דאתי וסרה קנאת אפרים וכו' (ישעיה יא יג). דהא ברחימותא ובחביבותא יתקשרון ושכינתא מרזא דתפארת ובגין כך אוקיר לה צדיק סגי. דהכי אצטרין לאוקרא תדיר לאתתה.

ועוד, בזהר הזה הרבה תקונים נתקנים בכל העולמות. שהרי בכל פעם

ועוד בזהר דא כמה תקונים מתתקנן בכלהו עלמין. דהא בזמנין דמלין דילה

349. ראה לעיל סוף תי' לט, על דרשת הפסוק הזה: "העם ההולכים בחשך".

שְׁהַדְּכֵרִים שְׁלוֹ יוֹרְדִים לְמַטָּה [על ידי
הַלְמוּד בּוֹ], כְּלָם מוֹאֲרִים מִמֶּנּוּ. וְהִרְבָּה
חֲשָׁד שֶׁהַתְּחִיב בָּהֶם מִצַּד הַגְּלוּת, הַכֹּל
יְפוּל וְיִלְךְ. וְעַם כָּל זֹאת, הַחֲשָׁד לֹא
יִפְרַד לְגַמְרֵי וְיְפוּל לְמַטָּה, אֲלָא לְזַמְנִים
[דְּהִינּוּ מִיְדֵי פִעֵם] קִצְתָּ. אֲכַל הַכֹּל
עוֹמֵד, וְיִרַד הַכֹּל לְעֵתִיד לְבוֹא. וְעַד
שֶׁהַחֲשָׁד הַזֶּה לֹא יְפוּל, כִּדְ הַתְּקוּן הַזֶּה
הָעֲלִיּוֹן לֹא יִתְגַּלֶּה לְמַטָּה, אֲלָא הַכֹּל
[יְהִי] בְּזִמְן אֶחָד,³⁵⁰ [כְּמוֹ] שֶׁכְּתוּב: כִּי
הִגַּה הַחֲשָׁד יְכַסֶּה אֶרְצָן וְגו' [וְעַרְפֵּל
לְאֵמִים] וְעַלִּיד וְגו' [יִזְרַח יְהוָה] (שם
ס.ב). וְהִרְבָּה תְּקוּנִים אֲחֵרִים שֶׁנִּתְקַנְיָם,
הַכֹּל יִתְקַן בְּזֶה הַזְּהֵר וְדֹאֵי. וְעַל יְדוֹ:
וּמִשְׁתִּי אֵת עוֹן הָאֶרֶץ הִיא בְּיוֹם אֶחָד
(זְכַרְיָה ג.ט). יוֹם שֶׁכְּתוּב עָלָיו: יְהִי יְהוָה
אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד (שם יד.ט), מִצַּד הַהוּא
כּוֹזֵל עָלָיו. וּמְקוֹר הַכֹּל חֲכָמָה סְתִימָאָה
[שֶׁל אֶרֶץ], שֶׁעַל יְדֶהּ יִפְתְּרוּ כָּל
הָעוֹלָמוֹת. עָלֶיהָ [כְּתוּב]: כִּי מְלֹאָה
הָאֶרֶץ דְּעָה אֵת יְהוָה כַּמִּים לַיָּם
מְכַסִּים³⁵¹ (ישעיה יא.ט).

נְחִיתִין לְתַתָּא כְּלָהוּ אֲתַנְהִירוּ בֵּה. וְכַמָּה
חֲשׂוּכָא דְאֲתַתְקַן בְּהוּ מִסְטָרָא דְגְלוּתָא
נְתַר וְאֲזִיל. וְעַם כָּל דָּא לֹא אֲתַפְרֵשׁ
לְגַמְרֵי וְנְחִית לְתַתָּא אֲלָא זְעִיר לְזַמְנִין.
אֲכַל כְּלָא קָאִים וְיַחֲוֹת כְּלָא לְזַמְנָא
דְּאֲתִי. וְעַד חֲשׂוּכָא דָּא לֹא נְחִית, הַכִּי
תְּקוּנָא דָּא עֲלָאָה לֹא אֲתַגְלִיא לְתַתָּא,
אֲלָא כְּלָא בְּזַמְנָא חֲדָא, דְּכַתִּיב כִּי הִגַּה
הַחֲשָׁד יְכַסֶּה אֶרְצָן וְכו' וְעַלִּיד וְכו' (שם
ס.ב). וְכַמָּה תְּקוּנִין אֲחֵרִין דְּמִתְפַּקְּנִין,
כְּלָא בְּהֵאֵי זֶהֱר יִתְפַקֵּן וְדֹאֵי. וְבֵהּ וּמִשְׁתִּי
אֵת עוֹן הָאֶרֶץ הִיא בְּיוֹם אֶחָד (זְכַרְיָה ג.
ט). יוֹם דְּכַתִּיב בֵּהּ יְהִי ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ
אֶחָד (זְכַרְיָה יד ט) מִסְטָרָא דְּהִיא מְזִלָּא
עֲלָאָה. וּמְקוּרָא דְּכְלָא חֲכָמָה סְתִימָאָה
דְּבֵהּ יִתְדַכּוֹן כְּלָהוּ עֲלִמִין. וְבֵהּ כִּי מְלֹאָה
הָאֶרֶץ דְּעָה אֵת ה' כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים
(ישעיה יא ט).

וּמִשְׁתִּי, מְצִיאָה, וְעַקְרָב בָּאִים בְּהַסָּח
הַדְּעַת³⁵² [סְנַהֲרִין צו, סע"א]. מְשִׁיחַ - זֶה

וּמִשְׁתִּי מְצִיאָה וְעַקְרָב בָּאִים בְּהַסָּח
הַדְּעַת (סְנַהֲרִין צו). מְשִׁיחַ דָּא מְלִכָּא

350. הכל יהיה בזמן אחד גם העברת החושך וגם גילוי התקונים החדשים. וראה דבר זה פלא, שכאן רמז רבינו שהתיקונים שגילה יתגלו רק באחרית הימים וכמעט מאתיים שנה היו באפלה, אשרי הדור שזכה לזה!

351. כל המדרגות הנ"ל: מזלא עלאה (דיקנא), ח"ס, הם ענינים של אריך, וכאן מבאר לנו רבינו איך לעתיד לבוא יתחבר א"א עם הנוקבא, וז"ס ומלאה הארץ דעה - הארץ זו השכינה תהיה מלאה מן המים הבאין לה "מן חכמה סתימאה"; ראה אדיר במרום עמ' קלד-קלה.

352. עי' אדיר במרום עמ' רמו-רמו: "ענין] משיח מציאה ועקרב באים בהיסח הדעת - וצריך להבין מהו ענין האבידה, כדי להבין מהו ענין המציאה. אך הענין הוא, כי כל המאורות הצריכים להנהגה כבר נסדרו בסדר זה אחר זה לפי ענין הנהגתם. ולכן הפעולה המגעת אל המאורות, הנה תתגלגל ממאור למאור עד המקום אשר יהיה לה כוח להגיע. אמנם לפעמים יהיה שמאור א' לא ימצא. והענין הוא כי הנהגה היא בז'ן. אך

מְשִׁיחָא. מְצִיאַה דָּא שְׁכִינְתָּא. עֲקָרְב דָּא
 גּוּג רְשִׁיעָא. דְּנַחֲשׁ אֶתְמַר בְּה אֶפְלוּ נַחֲשׁ
 כְּרוּף עַל עֲקָבוּ לֹא יַפְסִיק (בְּרִכּוֹת ל:).
 וְדָא ס"מ דְּמִתְלַבֵּשׁ בְּהֵוּא חִיבָא. אֲבָל
 עֲקָרְב פּוֹסֵק. דְּעֲקָרְב אִיהוּ עֲקָר בֵּית (ת"ז
 ת' כ"א מב:). דְּאֶתְמַר בְּה עַל ה' וְעַל
 מְשִׁיחוֹ (תהלים ב ב). כְּלָהּ אֵלִין אֶתְיָן
 בְּהֶסֶח הַדַּעַת, דָּא דַּעַת עֲלָאָה, דְּאִיהוּ רַם
 עַל כָּל דְּרָגִין וְלֹא אֶשְׁתְּמוּדַע לְתַתָּא.
 דְּדַעַת אַחֲרָא קָאִים לְתַתָּא בְּגֵלוּיָא. אֲבָל
 דַּעַת עֲלָאָה דָּא מְזֵלָא, לֹא אֶתְגַּלְיָא וְלֹא
 אֶתְדַבֵּק. בְּגִין כֶּף הַסֵּחַ הַדַּעַת אִיהוּ וְדָאִי.
 מְלֻדְּ הַמְּשִׁיחִי. מְצִיאַה - זוּ הַשְּׁכִינָה.
 עֲקָרְב - זֶה גּוּג הַרְשָׁע. שְׁעַל נַחֲשׁ
 כְּתוּב: ³⁵³ אֶפְלוּ נַחֲשׁ כְּרוּף עַל עֲקָבוּ לֹא
 יַפְסִיק (בְּרִכּוֹת לב). [נַחֲשׁ] - זֶה ס"מ
 שְׁמִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ חוּטָא. אֲבָל עֲקָרְב
 פּוֹסֵק (בְּרִכּוֹת שָׁם, שָׁם). שְׁעֲקָרְב הוּא
 [נְטוּרִיקוּן] עֲקָר בֵּית, ³⁵⁴ שְׁנֵאמֹר בּוּ:
 [וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד] עַל יְהוָה וְעַל
 מְשִׁיחוֹ (תהלים כב). כָּל אֱלוֹ בְּאִים
 בְּהֶסֶח הַדַּעַת - זוּ הַדַּעַת הַעֲלִיּוֹנָה,
 שְׁהִיא גְבוּהָה עַל כָּל הַמְּדַרְגּוֹת וְלֹא
 נוֹדַעַת לְמַטָּה [דְּהֵינּוּ הַסֵּחַ]. ³⁵⁵ שְׁדַעַת
 אַחֲרָת [שֶׁל זְעִיר אֲנָפִין] נְמַצָּאת לְמַטָּה
 בְּגֵלוּיָא. אֲבָל הַדַּעַת הַעֲלִיּוֹנָה [שֶׁל עֲתִיק],
 זֶה הַמּוֹל, לֹא מְתַגַּלְהָ וְלֹא מְתַקְשֶׁר.
 לְפִיכֶךָ הַסֵּחַ הַדַּעַת הוּא, וְדָאִי.

אימא היא העומדת על ההנהגה להניעה כרצונה... ובאמת הדעת של ז"א שם הוא ענין הידיעה... והנה
 לפעמים מתחזק כח אימא על אחד מן המאורות ותאסוף אליה שליטתו, כי הכל ממנה יוצא. וכאשר טיטול
 היא המאור ההוא בעצמו... אז המאור נקרא שהוא כמו אבד ולא נמצא. והנה תבין כן ענין מה שכתוב: אבדה
 האמונה (ירמיה ז, כח), הצדיק אבד (ישעיה נז, א) שפירושה השכינה והיסוד. והענין כי השכינה היא בגלות
 בתוך הקליפות, אך כוחה הוא גדול מאד... אך האמת הוא שאימא שהיא השורש העלימה אורה, ואז
 מתמעטת, ואורה אינה מגיע לישראל. וכאשר יהיה קטרוג יותר גדול... הנה תעלים עוד אימא את אורה עד
 שלא תמצא [השכינה] כלל. [עמ' רמח] ונחזור לענין, כי אבידה נקרא מה שכח אימא מבליע השורש, ואינו
 שייך בהנהגה כלל ועכשיו תבין ענין המציאה. כי הוא ממש היפך האבידה, והוא כי אלו המאורות שנתעלמו
 בכוח אימא, הנה בזמנים אחרים תוציאם, מה שאינו לפי סדר המאורות כלל, וזהו מציאה הבאה בהיסח
 הדעת, כי באמת אין הדעת [של ז"א] מגיע אל זה הענין, "עכ"ל. אפשר כעת להבין מה שכותב רבינו כאן
 בתיקונים. שמשית, מציאה וכו' באים בהיסח הדעת, דהיינו בהיסח הדעת של ז"א. הדברים תלויים במקום
 אחר שלא נודע ממנו כלל, והוא הרדל"א, ראש של עתיק; הנהגה הנעלמת, שהיא נקראת ג"כ (אצל הרמח"ל)
 הנהגת המזל; ס' הכללים עמ' רפג-רפד.

353. בת"ז תי' עי' ק"ל ע"א, אדיר במרום, שם.

354. עי' ת"ז תי' כא, מב, ע"ב.

355. וזה דעת דעתיק שהיא ברדל"א עי' ע"ח ח"א, סד, ע"ב; הדעת של עתיק גנוז באוירא, הראש האמצעי של
 אריך, ומשם יוצא המזל, כדלעיל באידרא, עי' הערה 213, ועי' קל"ח פתח צט; עי' אדיר במרום עמ' קכא-קכב.

וְהָנָה אֵלֶיהוּ נְבִיאָה מְהִימָנָא אֲתִי
 פְּתַח וְאָמַר ר' ר' וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי
 הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים (בראשית א טז) אֵלֶיךָ
 קָמִין וּפְתַח. אֶת הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹל לְמַמְשְׁלַת
 הַיּוֹם דָּא חוֹלָם. וְאֶת הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן
 לְמַמְשְׁלַת הַלַּיְלָה דָּא חִירִיק. וְאֶת
 הַפּוֹכְבִּים שְׂאָר פֶּל נְקוּדִין. תָּא חֲזִי כְּתִיב
 כִּי גְבַהּ מֵעַל גְּבַהּ שׁוֹמֵר וְכוּ' (קהלת ה
 ז). דְּהִכִּי וַדַּאי מְלִין תְּלִין דָּא מִן דָּא,
 לְאַתְחַזְּאָה דְּכֻלָּא יְחוּדָא חֲדָא דְּלֵא
 אֲתַפְּרֵשׁ בֵּהּ לְעֵלָם וּלְעֹלְמֵי עֲלָמִין.

תָּא חֲזִי נְקוּדִין כְּמָה רְזִין עֲלָיִן אַחְזִין
 בְּאַתְוִן, דְּאַנוּן מִתְנַהֲגִין אַבְתְּרִיהוּ. וְקָמִין
 וּפְתַח אֵלֶיךָ תְּרִין נְהוּרִין רְבִרְבָן, יְמִינָא
 וּשְׂמָאלָא שְׂקִילִין בְּחֲדָא. דְּתַמְן שְׂרוּתָא
 דְּכָל מְלִין בְּרִישָׁא דְּעֵתִיקָא מִתְתַּקְּנָן
 בְּחֶסֶד וּגְבוּרָה וַדַּאי וְאֲתַמַּר. וְקָמִין
 סְתִים. פְּתַח, פְּתִיחַ לְאַנְהָרָא לְעֵלְמָא.
 קָמִין בְּשִׁבְעַת אֲתַתְּקִין, דְּאַנוּן שְׁבַע תְּקוּנֵי
 רִישָׁא. דָּאָף עַל גַּב דְּתְקוּנִין אֵלֶיךָ בְּמַחָא

בֹּא וְרָאָה, [לְגַבִּי] נְקוּדוֹת, כְּמָה סוּדוֹת
 עֲלִיוֹנִים נְרָאִים בְּאוֹתִיּוֹת, שְׁהִן
 מִתְנַהֲגוֹת אַחְרֵיהוּ.³⁵⁷ קָמִין וּפְתַח, אֵלֶיךָ
 שְׁנֵי אוֹרוֹת הַגְּדֹלִים, יְמִין וּשְׂמָאל
 שְׂקוּלִים בְּאַחַד. שְׁשָׁם הַתְּחִלָּה שֶׁל
 כָּל הַדְּבָרִים, בְּרִישָׁא שֶׁל עֵתִיקָא
 נְתַקְּנִים, [בְּסוּד] שֶׁל חֶסֶד וּגְבוּרָה
 וַדַּאי, וְנִתְבָּאֵר.³⁵⁸ תְּקוּמָא הוּא סְתוּם.
 הַפְּתַח הוּא פְּתוּחַ, לְהַאִיר לְעוֹלָם.
 קָמִין - [דְּהִינּוּ בְּתַר - הָרִישָׁא] בְּשִׁבְעַת
 תְּקוּנֵי, שְׁבַע שְׁבַע תְּקוּנֵי הָרִישָׁא [שֶׁל
 אֲרִיד].³⁵⁹ שְׂאָף עַל פִּי שְׁתְּקוּנִים אֵלֶיךָ

356. ממנה - היא השכינה, היא החפץ היא האבדה שתהיה אח"כ המציאה.

357. דהיינו, האותיות הולכות אחרי הנקודות, עי' ת"ז תי' יח, לד, סע"ב הנקודות כביכול מנהיגות את האותיות.

358. לעיל באידרא, בתיקון רישא דאריך, אצל הערה 67.

359. עי' פח"ד ס' ז"א, והם ג"ט קר"ע פ"ח, גולגלתא, טלא דבדולחא, קרומא דאוריא, רעוא דמצחא, עמר נקי, פקוהו דעיינין, חוטמא.

נְמִי אֲשַׁתְּכֶחַן, אֲבָל עֲקֵרָא בְּגִין דְּאִיהִי
 בְּרִישָׁא מִתְחַבְּרָא כְּחֻדָּא, וְדָא שְׂרוּתָא
 דְּכֻלָּא, דְּכֻלָּא תְּלֵיא בְּשַׁבַּע וְדָאי וְהָא
 אֲתַמַּר. פִּתְחָא, מִנְהַ תְּלִיסַר מְכִילָן תְּקוּנִין
 עֲלָאִין דְּקִימִין לְדַבְּרָא עֲלִמִין בִּימִינָא
 שְׂמָאלָא וְאִמְצָעִיתָא.

נְמִי אֲשַׁתְּכֶחַן, אֲבָל עֲקֵרָא בְּגִין דְּאִיהִי
 בְּרִישָׁא מִתְחַבְּרָא כְּחֻדָּא, וְדָא שְׂרוּתָא
 דְּכֻלָּא, דְּכֻלָּא תְּלֵיא בְּשַׁבַּע וְדָאי וְהָא
 אֲתַמַּר. פִּתְחָא, מִנְהַ תְּלִיסַר מְכִילָן תְּקוּנִין
 עֲלָאִין דְּקִימִין לְדַבְּרָא עֲלִמִין בִּימִינָא
 שְׂמָאלָא וְאִמְצָעִיתָא.

הַכֵּל [בְּיַחַד] הֵם עֲשָׂרִים, שְׂבָהֶם בְּנָה
 שְׁלֹמֹה שְׁנֵי בְּתִים לְמִטָּה. בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ
 בְּשַׁבַּע [שְׁנַיִם],³⁶¹ שְׂהֵם כָּלֵל שֵׁל מְקוֹרוֹת
 עֲלִיוֹנִים [הַשְּׂבָעָה תְּקוּנֵי רִישָׁא שֵׁל
 אֲרִיד]. בֵּיתוֹ, [בְּנָה] בְּשֵׁלֶשׁ עֲשָׂרֵה
 [שְׁנַיִם], שְׂהוּא [שְׁלֹמֹה] עוֹמֵד לְהַנְהִיג
 הָעַם בְּגוֹן [הַשְּׁלֵשׁ עֲשָׂרֵה תְּקוּנֵי הַזֶּקֶן]
 שְׁלֹמֹעֲלָה [שְׂמַנְהִיג וּמְשַׁפֵּיעַ]. וְזֶה בְּסוּד
 שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים [כְּתוּב וְחֻכְמָה
 שֵׁל אֲרִיד] שְׂהֵם שְׂקוּלִים כְּאַחַד. אֲבָל
 לְמִטָּה [בְּזוּזִין], הַמְּאֹר הַגְּדוֹל - זֶה חוֹלֵם
 [זְעִיר אֲנַפִּין] שְׂנֵרָאָה לְמַעְלָה [מֵהָאוֹת],
 הַתְּחִלָּה שֵׁל כָּל הַדְּבָרִים. וְאֵת הַמְּאֹר
 הַקָּטָן [הַשְּׂכִינָה] - זֶה חִירִיק, שְׂנֵרָאָה
 לְמִטָּה [מֵהָאוֹת] סוּף שֵׁל כָּלֵם [מְלַכּוֹת],
 וְכַאֵן הוּא קָטָן. שְׂהִימִין שׁוֹלֵט לְמַעְלָה,
 וְהַשְּׂמָאל [הַשְּׂכִינָה] עוֹמֵד לְמִטָּה לְהַנְהִיג
 הָעוֹלָמוֹת הַתְּחִתּוֹנִים. וּבְכָלֵל שֵׁל שְׁתֵּי
 נְקוּדוֹת אֱלוֹ, בְּנָה שְׁלֹמֹה אֵת הַמְּקֻדָּשׁ
 בְּסוּד שֵׁל מִטָּה, [שְׁיֵשׁ בְּהֵם] אֵת הַמְּאֹר
 הַגְּדוֹל וְאֵת הַמְּאֹר הַקָּטָן. וְהֵם [הַחוֹלֵם

כֻּלָּא אֲנוּן עֲשָׂרִים, דְּבַהּוּ בְּנָא שְׁלֹמֹה
 תְּרִין בְּתִין לְתַתָּא. בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ בְּשַׁבַּע,
 דְּאֲנוּן כָּלֵלָא דְּמְקוֹרִין עֲלָאִין. בֵּיתָהּ בִּי"ג
 דְּאִיהוּ קָאִים לְדַבְּרָא עֲמָא כְּגוֹנָא
 דְּלַעֲלָא. וְדָא פְּרֻזָּא דְּשְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת
 הַגְּדוֹלִים דְּאֵלִין אֲנוּן שְׂקִילִין כְּחֻד. אֲבָל
 לְתַתָּא הַמְּאֹר הַגְּדוֹל דָּא חוֹלֵם, דְּאַחְזִי
 לְעֵלָא שְׂרוּתָא דְּכָל מְלִין. וְאֵת הַמְּאֹר
 הַקָּטָן דָּא חִירִיק, דְּאַחְזִי לְתַתָּא סִיפָא
 דְּכֻלָּא וְהָכָא אִיהוּ קָטָן. דִּימִינָא שְׁלִיט
 לְעֵלָא, וְשְׂמָאלָא קָאִים לְתַתָּא לְדַבְּרָא
 עֲלִמִין תְּתַאֲרִין. וּבְכָלֵלָא דְּתְרִין נְקוּדִין
 אֵלִין בְּנָא שְׁלֹמֹה מְקֻדָּשָׁא בְּרֻזָּא דְּלְתַתָּא,
 אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל וְאֵת הַמְּאֹר הַקָּטָן.

360. ר' לעיל באדרא אצל הערה 60; קל"ח פתח קב.

361. עי' מלכים א' ו לח, עי' שם ז, א.

והחיריק פנגד] שְׁנֵי יוּדִי"ם, כ' [עֲשָׂרִים
שְׁנָה] וְדָאֵי. וּבְכָל [הַדְּבָרִים] הַרְּאָה
שְׁלֹמֹה סוּדוֹת עֲלוּיִים, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

ועוד, בית המקדש - זה המאור הגדל,
ונבנה בשבע [שנים] שהוא כלל של
שבע מדרגות שעולות מלמטה למעלה.
בית דוד - [זה] המאור הקטן, שנבנה
בארבע עשרה [שנים] בסוד של דוד
ודאי, שכולל שבע מלמטה למעלה,
שבע מלמעלה למטה.³⁶² אם תאמר,
הרי כתוב: שלש עשרה [שנה] [במלכים
א' גא], ולא ארבע עשרה. אבל בא
וראה, שהרי בית המקדש השלם
במחצית שנה [השביעית, מלכות],
ובמחצית השנייה התחיל [שלמה לבנות
את] ביתו, נמצא ששנה אחת משתפת
לשניהם. וזה סוד מלכות ודאי [שכל
מלכות היא פתח לעולם שתחתיה].
שפאן [בשנה השביעית הזאת]
התקשרו [שני הפתחים] במדרגה אחת
ודאי. ומשם עלתה במדרגותיה עד
שלוש עשרה, והכל [ביתו עם חצי
השנה] הרי ארבע עשרה. פאן פתוב:
בית דוד [כה אמר ה'] דינו לבקר וגו'
(ירמיה כא, יב), [בית דוד] ולא בני דוד.
שהרי בית זה עומד לבית דוד, בסוד של
י"ד שהם כ"ח עתים,³⁶³ י"ד לימין י"ד
לשמאל. והכל [שני הפתחים] הוא

ואנון תרין יודי"ן כ' ודאי. ובכלא אַחְזֵי
שְׁלֹמֹה רִזִּין עֲלָאִין לְעֵלָא וּלְתַתָּא.

ועוד, בית המקדש דא המאור הגדל,
ואתבני בשבע דאיהו כללא דשבע
דרגין דסקין מתתא לעלא. בית דוד,
המאור הקטן דאתבני בארביסר ברזא
דדוד ודאי, דכליל שבע מתתא לעלא
שבע מעלא לתתא. אי תימא הא פתיב
שלש עשרה (מלכים א ז א) ולא ארבע
עשרה. אבל תא חזי דהא בי מקדשא
בפלגות שתא אשתלים, ובפלגות
אחרינא שרי ביתה, אשתכח דשתא
תדא לתרין אשלימת. ורזא דא מלכות
ודאי. הַכָּא אַתְקִשְׂרוּ בְּדִרְגָּא תְּדָא וְדָאֵי.
ומתמן סלקת בדרגהא י"ג כלא איהו
י"ד. הַכָּא פְּתִיב בֵּית דָּוִד [וְכוּי'] דִּינֵו
לְבַקֵּר וְכוּי' (ירמיה כא יב) וְלֹא בְּנֵי דָּוִד.
דְּהָא בֵּיתָא דָּא קָאִים לְדִינָא בְּרִזָּא דִּי"ד,
דְּאֲנוּן כ"ח עֵתִים, י"ד לִימִינָא י"ד
לְשְׂמָאלָא. וְכָלָא אִיהוּ עֲשָׂרִים וְדָאֵי.

362. עי' לעיל תי' יד.

363. עי' קהלת ג ב"ח, ועי' היטב בת"ז תי' טט, קא, סע"א וע"ב, אדיר במרום עמ' רכו: "ואלה הם הכ"ח עתים המוזכרים בספר קהלת והם סוד מילוי הלבנה וחסרונה, והעתים האלה גורמים לכל הדברים בעולם, אם לחסד אם לדין אך בהגלות הרצון, אז הכל חוזר לחסד, ואין קטרוג יכול למנוע הטוב, ואז נקרא עת רצון".

עֲשָׂרִים וּדְאִי. לְפִיכֶךָ הִרְבָּה סוּדוֹת
הִרְאָה שְׁלֹמֹה בְּכָל עֲגוּן, וְהִבֵּל צְרוּד
וּדְאִי, לְתַקּוֹן תַּקּוּן שְׁלֹם פְּרָאוּי.

בְּגִין כֶּךָ כְּמָה רְזִין אַחְזִי שְׁלֹמֹה בְּכָל
מְלָה. וְכִלְא אַצְטְרִיךְ וּדְאִי, לְאַתְמִקְנָא
תַּקּוּנָא שְׁלִים פְּדָקָא חֲזִי.

וְהִנֵּה מְטַטְרוּן הַשָּׂר הַגְּדוֹל בָּא,
פְּתַח וְאָמַר, רְבִי רְבִי: וְאֲנִי תַפְלְתִי לְךָ
יְהוָה עַת רְצוֹן וְגו' (תְּהִלִּים סט, יד). בֹּא
וּרְאֵה, הַשְּׂכִינָה הִיא עַת,³⁶⁴ שְׁנֵאמַר בְּה:
לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חֲפִץ וְגו' (קִהְלַת ג, א).
וְכ"ח [עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה] עֵתִים הֵם, י"ד
לְיָמִין וְי"ד לְשְׂמָאל. וּבְגִלְלָם אָמַר דְּוֹד
[הַמְלִיךְ]: וְאֲנִי תַפְלְתִי לְךָ יְהוָה עַת
[דְּהִינּוּ הַשְּׂכִינָה] רְצוֹן, לְתַקּוֹן אוֹתָהּ
בְּיָמִין, וְהִבֵּל כְּדִי לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל
מִחֲבָלֵי מִשִׁיחַ. וְזֶה סוּד: אֱלֹהִים בְּרַב
חֲסִדֶּךָ עֲגַנִי בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ (תְּהִלִּים שֵׁם, שֵׁם)
- בְּזִמְן הַגְּאֻלָּה. שְׂאֻז תַּתְּעוֹרֵר הַאֲמַת
הַעֲלִינָה מִצַּד אֵימָא,³⁶⁵ שְׁנֵאמַר בְּה
[בְּאֵימָא שְׁנִקְרָאת חוֹתֵם]³⁶⁶: חוֹתְמוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲמַת³⁶⁷ (שֶׁבַת כה, א).
וּמִמְנַה [מְאִימָא] תַתְּעוֹרֵר הַתְּשׁוּבָה בְּלֵב
כָּל יִשְׂרָאֵל.³⁶⁸ וְאֻז יִנְצְלוּ מִחֲבָלִים אֱלוֹ.
וְזֶה יָד הַחֲזָקָה, בְּתִשְׁבּוּבָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל
יְדֵי י"ד יָמִין, הַשְּׂכִינָה תַתְּקַשֵּׁר בְּהֵם.
וְסוּד הַדְּבַר, אֵימָא הִיא [סוּד] "בְּעֵלִי
הַדִּין"³⁶⁹ בְּכָל [מְקוֹם], לְפִיכֶךָ הַדִּין נִמְתַּק

וְהָא מְטַט' שְׂרָא רְבָא אָתִי פְּתַח
וְאָמַר, ר' ר' (תְּהִלִּים סט יד) וְאֲנִי תַפְלְתִי
לְךָ ה' עַת רְצוֹן וְכוּ'. תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָא
אִיהִי עַת (זוהר ח"א קטז): דְּאַתְמַר בְּה
לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חֲפִץ וְכוּ' (קִהְלַת ג א).
וְכ"ח עֵתִים אַנּוּן, י"ד לְיָמִינָא וְי"ד
לְשְׂמָאלָא. בְּגִינֵיהּ אָמַר דְּוֹד וְאֲנִי תַפְלְתִי
לְךָ ה' עַת רְצוֹן, לְאַתְמִקְנָא לֵה בְּיָמִינָא.
וְכִלְא לְאַשְׁתְּזָבָא יִשְׂרָאֵל מִחֲבָלִין
דְּמִשִׁיחָא. וְרָזָא דָּא אֱלֹהִים בְּרַב חֲסִדֶּךָ
עֲגַנִי בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ, בְּזִמְנָא דְּפִרְקָנָא.
דְּכַדִּין יַתְּעַר הַהוּא אֲמַת עֲלָאָה מְסַטְרָא
דְּאֵימָא, דְּאַתְמַר בְּה חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֲמַת (שֶׁבַת כה.). וּמִינֵיהּ
תִּיּוּבְתָא תַתְּעַר בְּלָבָא דְּכָל יִשְׂרָאֵל. וְכַדִּין
יִשְׁתִּיזְבוּן מִחֲבָלִין אֱלִין. וְדָא יָד הַחֲזָקָה,
בְּתִיּוּבְתָא דִּישְׂרָאֵל, בְּי"ד דִּימִינָא
דְּשְׂכִינְתָא אַתְקַשְׁרַת בְּהוּ. וְרָזָא דְּמְלָה
אֵימָא אִיהִי מְאָרִי דְּדִינָא בְּכִלְא, בְּגִין כֶּךָ
דִּינָא אַתְבְּסֵם מְקַמָּה. וּבְשַׁעְתָּא דְּאִיהִי

364. עי' ת"ז ס"ט ק"א ע"א, זהר וירא ח"א, קטז, ע"ב; אדיר במרום עמ' רכו, ר' הערה הקודמת.

365. עי' ת"ז הקדמה, ה, ע"א.

366. בזהר כי תצא ח"ג, רפא, ע"א.

367. הקדמת זוהר ח"א, ב, ע"ב.

368. עי' תחילת תיקון ס"ט הזה, אצל הערה 1. עי' זהר ויקרא ח"ג, יג, ע"א.

369. עי' זהר אחרי מות ח"ג, סה, ע"א.

וגו' (תהלים יח, כט). שְׁבִשְׁעָה שְׁהִשְׁכִּינָה מוארת מהמקלף, גם היא מאירה ודאי.³⁷⁶ וזה סוד שְׁהִשְׁכִּינָה היא חֲשֵׁךְ.³⁷⁷ ובזמן שמוארת בחבור אחד אתו, גם היא געשית מאור גדל. וזה סוד: שני המוארת הגדלים (בראשית א, טו). אבל בא וראה, הפשט של התורה [תורת הנגלה] היא [בבחינת] אור וחשך, ומצדה [באים] חבלי משיח, ודאי. אבל [תורת] הפסוד, היא בפנימיות - הכל אור.³⁷⁸ על ידה: יהוה אלתי וגיה חשפי (תהלים שם, שם). ועל ידה יזכו ישראל לתשובה ודאי. וינצלו מתבלים אלו, על ידי הזהר הקדוש שלך, ובתהווא [זהר] של רבי שמעון פר יוחאי, המאור הקדוש. אשרי חלקם של ישראל אתכם, בעולם הזה ובעולם הבא.

והנה קול עולה ואמר וכו'.

(תהלים יח כט). דבשעתא דשכינתא אתנהירת ממלפא, איהי נמי נהרת ודאי. ורזא דא שכינתא איהי חשך. ובזמנא דאתנהירת בחבורא חד בהדה, איהי נמי אתעבידת מאור גדל. ורזא דא שני המוארת הגדלים. אבל תא חזי פשטא דאורייתא איהי אור וחשך, מסטרא דילה חבלי משיח ודאי. אבל רזא דלגו איהו כלא אור. בה ה' אלהי וגיה חשפי (שם). ובה יזכון ישראל לתיובתא ודאי, וישתזבון מאלין חבלין, בזהר קדישא דילך ובההוא דרשב"י בוצינא קדישא. זפאה חולקהון דישראל בהדיכו בעלמא דין ובעלמא דאתי.

והא קלא סליק ואמר וכו'.

376. עי' זהר בראשית ח"א כ"ג ע"א; נח, ע, ע"ב.

377. עי"ש.

378. עי' זהר בהעלותך ח"ג, קנג, ע"א.